Проф. д-р инж. Огнян Наков, декан на факултет "Компютърни системи и управление" в ТУ - София:

СТУДЕНТИ ГОНЯТ БЕГЪЛЦИ С ДРОНОВЕ

ГАБРИЕЛА ДАНАИЛОВА

- Професор Наков, научен ръководител сте на родния отбор, който спечели първо място в състезание на НАСА с "умна" ръкавица. Как се прави нещо такова за 2 дни?

- Не искам да си приписвам каквито и да е заслуги, защото те са млади хора, които са си направили всичко в поголямата степен сами. Те от години работят по подобни проекти, накупили са си изключително много джаджи, ровят, интересуват се. Ние можем да ги насочваме и да сме им ментори, но не и ръководители. Те за два дни формално може да са направили приложението, с което кандидатстват, но те от много време работят в тази насока - каски, ръкавици и други подобни неща. По тази техника - въпросната "умна" ръкавица "Валкирия", те работят може би от година. Когато вече трябваше да се структурира конкретното състезание, времето беше доста по-кратко. Самото написване на кода отнема доста време, като те дори трябваше да гарантират, че те са го написали, и изпращаха до НАСА доказателства. Той е написан по друг повод и беше преструктуриран специално за случая.

- Какви трудности е срещнал отборът при изработването на ръкавицата и по време на състезанието?

- В това състезание, в което ние участвахме, всъщност имаше 13 000 - 14 000 участници с около 1000 проекта, което само по себе си е голямо препятствие. Отборът ни обаче успя да си спечели първо място в категорията "Приложения, свързани с хардуер". Отборът ни беше от 10 човека, като 8 от тях са от нашия университет, едно момче от Шефийлдския университет и едно от гимназия в Бургас. Това е страхотно постижение. Нашите възпитаници са най-добрите. При нас идват най-много младежи с най-висок бал и 10 души се бият за 1 място, като се влиза с бал минимум 28 при максимум 30. В този контекст, миналата седмица стана ясно, че екипът на вицепремиера Румяна Бъчварова обсъжда да се внесе проект за финансиране на специалността "Информационни технологии" на 4 университета. Причината е, че се вижда, че това наистина са най-добрите кадри. От нашите възпитаници няма безработни, не е имало, няма и да има. Вярно е, че те са достатъчно добри и ги търсят както фирми от чужбина, така и такива със седалища тук. Около 15-20% заминават за чужбина, но истината е, че тук те са хора, които са търсени и са с най-високи заплати. Те харчат парите си в България, а всъщност продуктът им се изнася в чужбина. И в този смисъл, от гледна точка на икономиката, това е един от най-добрите отрасли. Има едно изследване на браншовата Асоциация по информационни технологии и те казват, че 4 пъти поголям брой специалисти в сравнение с другите сфери могат да бъдат погълнати от индустрията. Опитвам се да изляза извън конкретния успех и да го използваме за нещо по-общо.

- България, доколкото знам, се явява за трети път на това състезание. Друг път ваши възпитаници печелили ли са?

- Други години менторите на отборите не бяха от нашия факултет и нещо сякаш не се получаваше. Те бяха предимно специалисти, които са наясно с мениджмънта, маркетинга и представянето, а това все пак е техническо състезание и може би се нуждае от един малко по-различен поглед. Факт е, че тази година отборът като цяло се събра около нашия факултет. Иначе предишните години е печелено на национално ниво.

- Когато има такъв успех сред вашите студенти, университетът помага ли за реализацията?

- Аз информирах ректора за големия успех на нашите студенти и в следващите няколко дни ще изготвя предложение за различни начини, по които да ги стимулираме - да им се даде грамота, да ги включим в наши проекти, както и други инструменти. В други случаи пък ги допускаме да са хонорувани преподаватели, като така се обогатява учебният процес.

- А когато възпитаниците ви започват да работят по такива амбициозни проекти, първо с вас ли се съветват, или искат да се справят сами?

- Да, разбира се, че се съветват. Факултетът дори подпомогна някои от материалите, които отборът използва за състезанието на НАСА. Така че ние сме наясно от самото начало с техните планове и с действията им.

- С какво се занимават другите възпитаници на университета?

- Имаме и други екипи, които сега работят по един дрон. Идеята им е да се обработва сигналът, който се подава от камерата, която снима. Ще се представят и други приложения, сред които има и разпознаване на бегълци от небето, локализиране на пожари и други подобни. Нашата цел е да се направят неща, които на младите хора да са им интересни и да могат да се прилагат. Иначе имаме много софтуерни проекти, които не са толкова атрактивни, но са наистина много добре работещи и полезни. При европейското кредитиране в България например има две страни - банките, които дават кредитите, и Министерството на образованието. Продуктът, който обединява сървърите им, е наша разработка. Преди година и половина имахме друг успешен проект, който беше софтуер за "Нокиа Финландия", като приложенията се предлагат на широката публика в момента. Студентите тогава бяха стимулирани с парични награди от фирмата.

- Кои са по-добри - момичетата или момчетата? В отбора, спечелил състезанието на НАСА, има и три момичета, въпреки че някак се очаква, че това е типично мъжка територия.

- Първо, момичетата са доста по-малко от момчетата в университета - около 30%. Аз и на лекции като влизам, още в началото, за да ги мотивирам, им казвам, че има различни полета, в които винаги единият пол е по-добър от другия. По отношение на приложенията, където дизайнът е много важен, където презентационните слоеве и визията са на преден план, момичетата са много по-добри. Те имат повече вкус в дизайна. Определено силата им е в интерфейса. Не само имат повече усет за цветовете, но и им е доста по-приятно. Мъжете пък са по-добри в машинните устройства, писането на кодове, формули. На операционно ниво определено те са по-добри. Има си област за реализация за всеки.

- Кое е най-важното, което отличава студентите на Техническия университет от другите?

- Аз винаги се опитвам като декан на този факултет да покажа, че на фона на общия упадък на образователната система трябва да се запазват здравите звена. А те се познават по делата и резултатите, а не по думите. Това го пише дори в Библията.

Това е той:

- Роден е през 1958 г. в София
- Завършва Факултета по радиоелектроника през 1984 г.
- Вече десет години е професор, преподава софтуерни дисциплини
- От седем години е декан на факултет "Компютърни системи и управление" в ТУ - София

СНИМКА: ТЕЛЕГРАФ

„Сред възпитаниците ни няма безработни, не е имало, няма и да има"